

Åträskbladet

Hej!

Nu är det dags att summera andra halvåret av 2024.

Som ni nu väl känner till så har vi nu bergvärme i bygdegården.

Borrat 220 m, monterat in värmepanna, radiatorer, rördragning och flytt av varmvattenberedare. Allt detta vore inte möjlig att genomföra, ekonomiskt om vi inte fick stöd från Lillpite Älvdals Ekonomiska Förening (LÄEF). Vi (Åträsk bygdeförening) tillsammans med Lillpite och Yttersta tillhör samma ekonomiska förening, LÄEF. Vi söker och får ekonomiskt stöd från föreningen, pengarna kommer från Markbygdens vindkraftspark.

Markbygdens vindkraftspark som idag består av 501 vindkraftsverk ska till 2025 växa till 700 - 800 vindkraftsverk.

Det finns fyra ekonomiska föreningar:

- **Lillpite älvdals ekonomiska förening (Lillpite, Yttersta, Åträsk)**
- Kost Vind Ekonomiska förening (Koler, Storsund)
- Rokådalens ekonomiska förening (Roknäs)
- Markbygdens ekonomiska förening (Långträsk)

Bidrag som vi söker och kan få från den ekonomiska föreningen är **bygdemedel**, avsedd för att stödja bygdens utveckling av företagsamhet och bygdens förutsättningar att vara attraktivt för boende i framtiden.

I Lillpite Älvdals Ekonomiska Förening (LÄEF) finns alla föreningar i Lillpite, Yttersta och Åträsk representerade.

Där finns **Lillpiteälvgruppen**, en ideell grupp i Lillpite som arbetar för utvecklingen i Lillpite Älvdal med omland dvs dess biflöden, sjöar och tillhörande källflöden. Gruppen jobbar också för att bilda ett gemensamt fiskevårdsområde (FvO) från Lillpiteälvens utlopp i Svensbyfjärden till och med Bänkerträsket.

Gruppen har ekonomiskt projektstöd från Länsstyrelsen (LOVA) och Piteå kommun för ”kunskapsinhämtning om Lillpiteälvens status före dammutrivningen, från Bänkerträsk till utloppet i Svensbyfjärden”. Detta treåriga projekt ska rapporteras till Länsstyrelsen senast 2025-09-01.

I ett av delprojekten ingår att analysera vattenprover från Åträsket.

Gruppen har under sommaren vid tre olika tillfällen, vår, mitt i sommaren och hösten tagit vattenprover på tre olika platser, inlopp, mitt på sjön och utlopp i sjön Åträsket.

Resultatet av vattenproven:

SGS Analytics sammanfattande bedömning av analysresultaten var att uppmätta halter av kväve och fosfor var genomgående låga, till mycket låga i ytvattenproverna. Halten organiskt material var låg i inlopp och utlopp och måttligt hög i övriga prover. Analys av kvicksilver utfördes på bottenprovet den 23 maj. Inga halter av kvicksilver kunde påvisas.

Hela idén med dessa vattenanalyser är att man i framtida mätningar ska ha några basvärden för att kunna se om dessa förändras i framtiden, av dammrivning eller andra orsaker.

Jag hoppas och tror att de flesta av er känner till ”Lokala utvecklingsplan Lillpite, Yttersta och Åträsk”. Den togs fram 2018 och nu är det tid att revidera den, det kommer att göras i månadsskiftet januari/februari 2025. Exakta datum kommer att publiceras på hemsida och Facebook. Jag hoppas att DU vill delta i det arbetet.

Planen hittar du här, <https://bygdegardarna.se/atrisk/wp-content/uploads/sites/225/2022/05/Lokal-utvecklingsplan-Lillpite-Yttersta-och-Atrask-2202-05-26.pdf>

Åträskdagen

Vi var nog många som med spänning följde väderleksprognosen inför det kommande evenemanget. Det såg ju inte ljust ut ☁️.

Vi flyttade fram förberedelser en dag till lördag. Lite lätt duggregn under den tiden som allt förbereddes.

Det gick på rekordtid, under 40 minuter så var tälten uppe och bord och stolar på plats. Makalös insats av föreningens medlemmar 🙌❤️

När vi då söndag vaknande upp inför kommande evenemang så var ju det som väntat strålande väder 🌻🌻, det är ju Åträskdagen som ska genomföras, vad annat att vänta.

Det blev en fantastisk dag. Många besökare nära rekordåret 2017. Många fina möten ❤️

All palt gick åt, våffeljärn gick varma, våffelsmeten tog slut. Mycket av fikabrödet gick åt. De sista hamburgarna fixade vi till fyra hungriga damer som anlände strax efter kl.15.00 🙌❤️

Avstädningen gick också med rekordfart, allting var klart kl.16.00 🙌

Allt det här, förberedelser, genomförande, avstädnig, har aldrig varit möjligt att göra utan ALLA FANTASTISKA FÖRENINGSMEDLEMMAR ❤️

Utgåva December 2024

Utgåva December 2024

Vassklipping

Vassklipping i Åträsk.

[Film](#)

<https://photos.app.goo.gl/6PwdUdbof5erFMqr8>

Besök i Åträsk

Vilket trevligt besök vi fick i augusti.

50 glada pensionärer från Seniorerna Rönnen och Häggen i Piteå

I vanlig ordning så serverades det pitepalt 😊 Därefter kaffe och kaka.

Vi passade också på att informerade besökarna om byn Åträsk och om bygdeföreningen.

Surströmmingsfest.

I vanlig ordning en trevlig tillställning 😊 Mycket snack om strömming, fåglar, fjärilar insekter 🦋 Tack alla som bidrog till att festen blev av ❤️

Krisberedskap.

Beredskapsinformation till fast boende i Åträsk. Presentation av **Beredskapsplan Åträsk.**

Nu har vi en beredskapsplan för byn. Naturligtvis så finns det utrymme för att förbättra planen, det förutsätter och vi hoppas att byborna kommer med förslag och synpunkter den.

Bergvärme

Ja då har vi äntligen ett annat sätt att värma upp bygdegården på, miljövänligare och förhoppningsvis billigare. Det medför också mindre jobb för "eldningsstyrkan". Naturligtvis så krävs det kontinuerlig tillsyn av byggnaden, men vi behöver inte elda i pelletskaminerna.

Kaminerna är kvar och utgör en viktig energikälla i händelse av någon form av kris. Det som nu återstår är att bygga in värmepumpen.

Det är Nyströms Rör (Marcus Nyström) som har gjort allt jobb, stort TACK!!

En som också har bidragit med sin kunskap och kompetens är Erling, Åträsk elektriker. Stort TACK för ditt bidrag att bergvärmepumpen fungerar i bygdegården.

Åträsk befolkning ökar!!!

Vi hälsar en ny Åträskbo välkommen till världen och byn.

Stort **GRATTIS** Isabell och Philip!

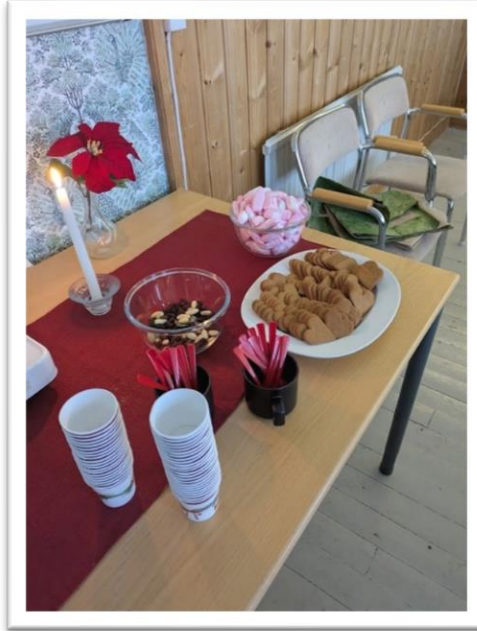

Adventsfika

I vanlig ordning så firades första advent i Åträsk bygdegård.

Stort TACK till damerna (Eva-Mari, Britt, Alice och Karin) som gjorde det möjligt. ❤️

Vi passade också på att framföra ett stort TACK till **Städligan** som ser till att bygdegården städas varje vecka ❤️

Städligan: Maria (i form av Micke), Britt, Veronica, Karin, Åsa, Eva-Mari, Ullalena och Alice. På bilden saknas Britta, Linnea och Rita.

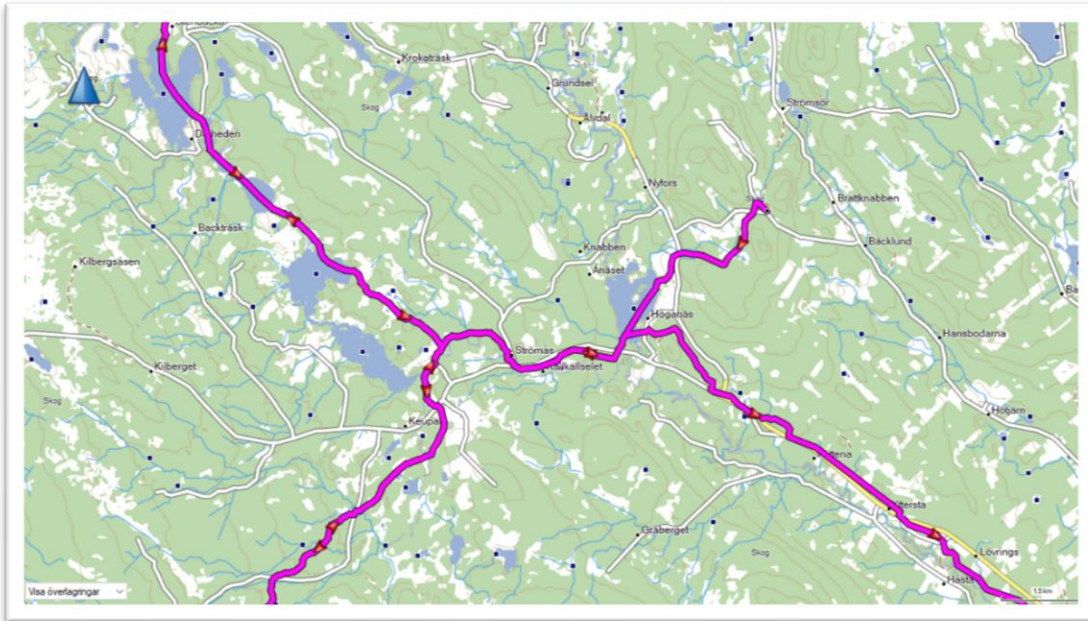

Passade på att ge Maria en extra kram.

Skidspår och skoterspår

Uppmanar ALLA att ta hänsyn till naturen vid färd med skoter. Stora öppna ytor är i regel hyggen med unga plantor som inte syns, ligger precis under snön.

Officiella skoterleder, enl. skoterledskartan kring Åträsk.

I vanlig ordning så försöker vi hålla upp ett skidspår från Hopparbäcken och runt Snårhattan-myren.

Åträsk bygdeförening är nog egentligen Åträsk bygdeförening 2.0

I alla samhällen i alla tider har folk haft ett behov av lokaler för att träffas i större grupper. Ingen skillnad för våra trakter. Nu har ju inte byarna haft något eget Folkets Hus, ej heller bönhus eller sportlokal. Men lokaler har funnits och det här är en inblick i vad man vet.

Ursprungliga danslokalen

Här saknar vi dokumentation men muntlig information från Britt Lundqvist ger följande. Lokalen var ett stort hus med övervåning beläget bakom vad vi folkmun i byn kallar caféet. Den syns också utritad på ekonomiska kartorna från 1940-talet. Britt berättar att hon ibland som barn kunde köpa sig en tablettask på caféet. Hon berättar också att man på danslokalen under hennes barndomstid ordnade dans och hade bland annat en maskerad med efterföljande paltsupé. Nu var denna lokal uppbyggd på privat mark och om den var byns angelägenhet, eller om den ägdes privat och hyrdes ut finns ingen dokumentation om. Någon annan kanske vet mer?

”Nya” danslokalen

Mot mitten, slutet av 1940-talet verkar den gamla lokalen ha spelat ut sin roll, kanske fallfärdig då den rivs någon gång första åren på 1950-talet.

Men byarnas innevånare är inte överksamma. Man tigger sig till, och får en byggnad av landskommunen. Den börjar man senare bygga upp, på den tomt som i dag är Tages och Eva-Maries (bild).

Men nu behöver man också kapital och delägare i byggnadsföretaget.

Därför kallar man också till möten 1947 och bildar **Åträsk byggnadsförening**. Denna förening kallar man också i protokoll och kassaböcker ibland Åträsk ekonomiförening och även... just det ja... **Åträsk bygdeförening**.

Nåväl; 1947 bildas föreningen och man säljer andelar (lotter) i den. Man säljer även andelar senare, men vad man nu kan se, så köper 52 personer/familjer sig in i föreningen. Under mötet väljer man också Emil Olovsson och Egon Bergman som talesmän. Dessa två ser också till att man under kommande året friköper den tomt som lokalen står på 0,1 hektar.

Åren 1947-1957 håller man möten och står i, med ungefär samma styrelse: Emil Olovsson ordförande. Harald Öhlund kassör. Övriga Allan Lundberg, Odal Strand, Egon Bergman, Axel Antman, Tage Ögren m fl. Man lånar 1 500 kr av jordbrukskassan, bygger uthus och staket bestämmer hyror. Ordnar danser och samkväm. Hyresgäster den här tiden är naturligtvis privata, men i kassaböckerna finner man också att lokalen frekvent används vid valtider. Kommunen hyr in sig vid valförrättningar, mantalsskrivningar. Ävenså Bondeförbundet och Socialdemokraternas olika delar. I övrigt ser man också att det funnits syjunta med sy-kurser i lokalen. Konsum, Frälsningsarmén, ABF och Skogsägarföreningen har också varit de som hyrt in sig.

Skolan

1957 kallas till extra möte. Skolverksamheten är nedlagd i byn sen ett par år tillbaka och nu bjuder landskommunen föreningen att överta lokalen mot att man får den lokal föreningen nu har som byte. Mötet godtar bytesförslaget, man beslutar också att fylla värmesystemet i skolan med glykol.

Under kommande år flyttar också kommunen den lokal de bytt till sig till. Enligt Rolf Engberg blev den omklädningsrum i Öjebyn. (ÖIF?) Tomten med tillhörande uthus försäljer också föreningen till Erhard Hedqvist för 400: -

Åren 1958-1965

Ny styrelse: Tage Ögren ordförande. Enar Viklund, Åke Berggren, Gunnar Engberg, Odal Strand. Från 1962 Knut Lundström ny ordförande.

Verksamheten verkar dock avta med åren. Man ser att de anordnat en enstaka dans och att liksom tidigare, lokalen hyrts ut till kommunen och politiska partier vid valåren. Syföreningen har fått fritt tillträde till lokalerna. Man har investerat i tapeter och rullgardiner. EFS, Konsum, Læstadius-församlingen liksom Forsmark och Lundmark har betalt hyra. Men mest av allt verkar lokalerna varit uthyrda som privatbostad dock inte gamla skolsalen. Hyresgästerna där var Ragnhild Hällgren till och med 1961 därefter Råland Lindström.

1964 tar man dock ett extra möte då man informerar om att sälja av en bit av skoltomten till Allan Lundberg. Det klubbar man också 1965 på ordinarie möte. Där beslutar man också om att begära anslag av kommunen till inköp av två vävstolar.

Med det slutar alla protokoll från Åträsk Byggnadsförening.

Kassaböckerna förs ett par år till och slutar med enbart en kassarapport 1967. Då finns 709:85 i kassan.

Här slutar alltså de kända källorna om Åträsk Byggnadsförening: Byns innevånare decimerades allt mer. Bilen var allmän och folk kunde färdas för att roa sig. Behovet av egen lokal kanske kändes passé. Fanns säkert många orsaker.....Men 1996 började det att hända saker.

Ett tack till Roland Lundberg som försett skrivaren med protokolls, kassaböcker och andra skrivelser från den tid det begav sig. Ävenså tack till andra som berättat.

Vid pennan...

Björn Olsson

Saldo andelar till Fliröck byggen med emnejd

Andel	INKOMSTER					Summa Utgifter	Helt
	Summa Inkomster	av Kapital	av Arbete	Bank-Räkning			
4	Emit Olovsson	örens fönd på yngre lindgren					20
5	Egen Bergmen					25	
4	Sven Olofsson					20	
4	Knut Öhlund					20	
2	Evert Olofsson					10	
2	Johan Axelsson					10	
2	Göthard Olofsson	örens fönd 2 andelen till Fred & Tenny Olofsson					10
2	Sigurd Antman					10	
2	Egen Eriksson					10	
4	Allen Lundberg					20	
4	Gulen Isaksson					20	
10	Hjelmar Bekman					50	
5	Tora Ögren					25	
5	Axel Ahlin					25	
5	Tora Ögren					25	
5	Tora Strand	örens fönd på Odal Strand					25
5	Gösta Strand	" " " "					25
5	Ehe Berggren					25	
2	Emil Andersson					10	
10	Gunnar Engberg					50	
1	Albin Lundberg					5	
2	Bingen Isaksson					10	
2	Manlin Antman					10	
1	Axel Antman					5	
1	Leander Olofsson					5	
1	Karl Vesterlund	örens fönd 1 sty till Johan Antman					5
14	Nygve Lindgren					70	

manad 19 77 och senare utpris 7 11-24-1977. Medlemsavgiften 10:- (ingen ränta skillevärdet andel)

Andel	UTGIFTER						Bank-Räkning
	Mannen	Hyra, Lys och Bränsle	Försäkrings-premier och Skatter	Inventarier, Böcker m. m.	Resor och Nöjen	Drycks- och Tobaksvaror	
	Hjelmar Bekman	göva till föreningen					50:-
5	Harold Hedqvist	vid flyttning - göva till föreningen					25:-
5	Benhard Öhlund						25:-
1	Karl Lundström						5:-
2	Bengt Lindgren						10:-
2	O. P. Viklund						10:-
5	Albert Öhlund						25:-
1	Odal Strand						5:-
2	Ejnar Viklund						10:-
1	Knut Lindgren						5:-
2	Algot Vesterberg						10:-
2	Frits Isaksson						10:-
4	Olle Lundberg						20:-
2	Harold Öhlund						10:-
2	Axel Vikström						10:-
1	Nygve Lindgren						5:-
2	Gösta Öhlund						10:-
2	Karl Öhlund						10:-
1	Arvid Berggren						5:-
10	Harold Hedqvist	(köp den 24-12-57)					100:-
5	Eve Olofsson	örens fönd på yngre lindgren					25:-
3+3	Fred Olofsson	" " " "					15:-
2+3	Tenny Olofsson	" " " "					10:-
1	Johan Antman	örens fönd från Tora och Gösta Strand					1:-
10	Odal Strand	örens fönd från Tora och Gösta Strand					50
14	Nygve Lindgren						70:-

Att ha ett sommarställe i Åträsk

Att ha ett sommarställe i Åträsk som dessutom är så fint att det används under vinterhalvåret kan ju inte vara fel 😊

Vi ska få träffa Britt Lundqvist som tillsammans med sin Bernt tillbringar mycket tid i Åträsk och som aldrig får nog av dess skönhet och vackra natur.

Nu börjar vi:

- P: Hej Britt, kan ju börja med att fråga när ni köpte fastigheten som i folkmun kallas för Kalles?
- B: Vi övertog Kalles någonstans runt 1970
- P: Det låter fantastiskt, en bit över 50 år och det är i ett oerhört fint skick. Vad var det starkaste och mest betydande intrycket ni fick som gjorde att ni bestämde er?
- B: Vi tyckte mycket om huset och det fina läget precis i närheten till sjön var svårt att motstå
- P: Kan bara hålla med, fint är bara förnamnet. Berätta lite om somrarna med barn och barnbarn genom åren.
- B: Våra barn och även Rolf och Sigbritts barn har tillbringat alla somrar här och även vintertid. Det bästa var att våra flickor hade sina kusiner som lekkamrater vilket gjorde att de gärna följde med till stugan.
- P: Jag kan bara hålla med om det då jag (läs: Patrik) är en av kusinerna. Ändlösa sommardagar då det tycktes som att solen alltid sken i Åträsk. Vad skulle du säga är den största anledningen till att de allra flesta vill stanna livet ut i Åträsk och ha det som en plats att andas och vara sig själv?
- B: Lugnet och trivseln och den vackra byn gör att man gärna tillbringar mycket tid här i byn. Närheten till skogen som bara är runt knuten och alla bär och all svamp lockar förstås. Om man är

intresserad av fiske så finns en massa möjligheter att odla den hobby.

- P: Ja, framför allt i den där sjön har jag (red Patrik) och mina kusiner tillbringat mycket tid, både i och utanför båt. Holmen var ett populärt utflyktsmål. Åträsket har ju ett rätt skönt badvatten på sommaren, det är sen gammalt och det känner de flesta till men det vi också vet är att det inte bara är i juli som ni två badar då det är som varmast?
- **B: Det stämmer bra, att vara först i plurret på våren är något som min Bernt gärna ställer upp på. Rekordet är om jag inte minns fel den 17 maj, inte långt efter att isen gått. Uppfriskande!**
- P: Låter rätt skönt ändå, eller? Bra gjort i alla fall. Vill tacka för den här intervjun, ni stod för en betydande del av tryggheten under min (Patriks) och min systers uppväxt och under de ändlösa somrarna i Åträsk. Tiderna förändras och världen förändras men i Åträsk är ändå mycket sig likt och efter att varit här under snart 50 års tid mer eller mindre så finns så många starka känslor till byn kvar.

Vad händer framöver?

- Årsmöte 2025-03-01 kl.13:00, föreningen **bjuder på smörgåstårta.**
- Valborgsfirande i vanlig ordning 2025-04-30 kl. 18:00

Övriga arrangemang kommer att informeras om på hemsidan och på Facebook.

Medlemsavgiften

Medlemsavgifterna är en viktig del, som hjälper oss att få medel till drift och underhåll, men också för att utveckla verksamheten.

Medlemsavgiften per år är **100 kr/person eller 200 kr/familj**

Du kan betala via Swish-nummer **123 459 48 83** eller till vårt bankgiro **5034-1510**. Märk gärna betalningen med ditt namn.

Följ oss på Facebook där vi heter **Åträsk bygdeförening** och kika gärna på hemsidan <https://bygdegardarna.se/atrask/>

Utgåva December 2024

God Jul och Gott Nytt År

Roland Lundberg

Ordförande Åtrask Bygdeförening

Chefredaktör

Roland Lundberg

Korrektur och redigering

Patrik Engberg